

Obsah

Předmluva.....	5
----------------	---

Část I. Pokantovské idealistické systémy

Kapitola I. Úvod.....	11
-----------------------	----

Předběžné poznámky – Kantova filosofie a idealistická metafyzika – Význam idealismu, úsilí o systém, jeho důvěra v moc a rozsah filosofie – Idealisté a teologie – Romantické hnutí a německý idealismus – Úskalí při naplňování idealistického programu – Antropomorfský prvek v německém idealismu – Idealistické filosofie člověka.

Kapitola II. Fichte I.....	48
----------------------------	----

Život a spisy – O hledání fundamentálního principu filosofie; volba mezi idealismem a dogmatismem – Čisté Já a intelektuální názor – Komentáře k teorii čistého Já; fenomenologie vědomí a idealistická metafyzika – Tři fundamentální principy filosofie – Vysvětlující poznámky k Fichtově dialektické metodě – Teorie vědy a formální logiky – Obecná idea dvou dedukcí vědomí – Teoretická dedukce – Praktická dedukce – Komentáře k Fichtově dedukci vědomí.

Kapitola III. Fichte II.....	81
------------------------------	----

Úvodní poznámky – Běžné morální vědomí a věda o etice – Morální povaha člověka – Nejvyšší princip morálky a formální podmínka morálky skutků – Svědomí jako neomylný vůdce – Filosofická aplikace formálního morálního zákona – Idea morálního povolání a Fichtova obecná vize reality – Společenství jednotlivých Já ve světě jako podmínka vědomí sebe sama – Princip nebo pravidlo práva – Dedukce a podstata státu – Uzavřený obchodní stát – Fichte a nacionalismus.

Kapitola IV. Fichte III.....	103
------------------------------	-----

Fichtovy rané ideje o náboženství – Bůh v první verzi vědosloví – Obvinění z ateismu a Fichtova odpověď – Nekonečná vůle v Určení

člověka – Rozvoj filosofie bytí, 1801–1805 – Nauka o náboženství – Pozdější spisy – Vysvětlující a kritické komentáře k Fichtově filosofii bytí.

Kapitola V. Schelling I 126

Život a spisy – Postupné fáze v Schellingově myšlení – Rané spisy a Fichtův vliv.

Kapitola VI. Schelling II..... 139

Možnost a metafyzické základy filosofie přírody – Obecný nástin Schellingovy filosofie přírody – Systém transcendentálního idealismu – Filosofie umění – Absolutno jako totožnost.

Kapitola VII. Schelling III..... 166

Idea kosmického pádu – Osobnost a svoboda v člověku a Bohu; dobro a zlo – Rozdíl mezi negativní a pozitivní filosofií – Mytologie a zjevení – Obecné poznámky k Schellingovi – Poznámky o Schellingově vlivu a o některých spřízněných myslitelích.

Kapitola VIII. Schleiermacher 195

Život a spisy – Základní náboženská zkušenost a její interpretace – Morální a náboženský život člověka – Závěrečné poznámky.

Kapitola IX. Hegel I 207

Život a spisy – Rané teologické spisy – Hegelův vztah k Fichtovi a Schellingovi – Život absolutna a povaha filosofie – Fenomenologie vědomí.

Kapitola X. Hegel II 244

Hegelova logika – Ontologický status ideje či absolutna o sobě samém a přechod k přírodě – Filosofie přírody – Absolutno jako duch; subjektivní duch – Pojem práva – Morálka – Rodina a občanská společnost – Stát – Vysvětlující komentáře k Hegelově ideji politické filosofie – Funkce války – Filosofie dějin – Několik poznámek k Hegelově filosofii dějin.

Kapitola XI. Hegel III 290

Sféra absolutního ducha – Filosofie umění – Filosofie náboženství – Vztah mezi náboženstvím a filosofií – Hegelova filosofie dějin filosofie – Vliv Hegela a rozdělení na pravé a levé křídlo hegelianů.

Část II. Reakce na metafyzický idealismus

Kapitola XII. Raní oponenti a kritici..... 319

Fries a jeho žáci – Herbartův realismus – Beneke a psychologie jako fundamentální věda – Bolzanova logika – Weisse a I. H. Fichte jako Hegelovi kritici.

Kapitola XIII. Schopenhauer I..... 335

Život a spisy – Schopenhauerova doktorská dizertace – Svět jako idea – Biologická funkce pojmů a možnost metafyziky – Svět jako manifestace vůle k životu – Metafyzický pesimismus – Několik kritických komentářů.

Kapitola XIV. Schopenhauer II..... 356

Estetické nazírání jako dočasný únik z otroctví vůle – Jednotlivá krásná umění – Ctnost a sebezapření: způsob spásy – Schopenhauer a metafyzický idealismus – Obecný Schopenhauerův vliv – Poznámky o rozvinutí Schopenhauerovy filosofie Eduardem von Hartmannem.

Kapitola XV. Transformace idealismu I..... 375

Úvodní poznámky – Feuerbach a přeměna teologie v antropologii – Rugova kritika hegelovského pohledu na dějiny – Stirnerova filosofie Já.

Kapitola XVI. Transformace idealismu II 390

Úvodní poznámky – Život a spisy Marxe a Engelse a vývoj jejich myšlení – Materialismus – Dialektický materialismus – Materialistické pojetí dějin – Komentáře k myšlení Marxe a Engelse.

Kapitola XVII. Kierkegaard..... 426

Úvodní poznámky – Život a spisy – Jedinec a dav – Dialektika stadií a pravda jako subjektivita – Idea existence – Pojem úzkosti – Kierkegaardův vliv.

Část III. Pozdější myšlenkové proudy

Kapitola XVIII. Nedialektický materialismus 451

Úvodní poznámky – První fáze materialistického hnutí – Langova kritika materialismu – Haeckelův monismus – Ostwaldův energeti-

smus – Empiriokriticismus zvažovaný jako pokus o překonání protikladu mezi materialismem a idealismem.

Kapitola XIX. Novokantovské hnutí..... 462

Úvodní poznámky – Marburgská škola – Badenská škola – Pragmatická tendence – E. Cassirer; závěrečné postřehy – Několik poznámek o Diltheym.

Kapitola XX. Oživení metafyziky 478

Poznámky o induktivní metafyzice – Fechnerova induktivní metafyzika – Lotzův teleologický idealismus – Wundt a vztah mezi vědou a filosofií – Drieschův vitalismus – Euckenův aktivismus – Osvojení minulosti: Trendelenburg a řecké myšlení; oživení tomismu.

Kapitola XXI. Nietzsche I 498

Život a spisy – Fáze Nietzscheova myšlení jako „masky“ – Nietzscheovy rané spisy a kritika dobové kultury – Kritika morálky – Ateismus a jeho důsledky.

Kapitola XXII. Nietzsche II 519

Hypotéza o vůli k moci – Vůle k moci, jak je manifestována v poznání; Nietzscheův pohled na pravdu – Vůle k moci v přírodě a v člověku – Nadčlověk a řád hodnosti – Teorie o věčném návratu – Komentáře k Nietzscheově filosofii.

Kapitola XXIII. Ohlédnutí a výhled 536

Několik otázek vyvstávajících na základě německé filosofie devatenáctého století – Pozitivistická odpověď – Filosofie existence – Vznik fenomenologie; Brentano, Meinong, Husserl, široké užití fenomenologické analýzy – Návrat k ontologii; Nicolai Hartmann – Metafyzika bytí; Heidegger, tomisté – Závěrečné úvahy.

Dodatek. Stručná bibliografie..... 562

Obecná díla 562

Kapitola I: Obecná díla vztahující se k německému idealistickému hnutí..... 566

Kapitoly II–IV: Fichte 567

Kapitoly V–VII: Schelling 569

Kapitola VIII: Schleiermacher..... 571

Kapitoly IX–XI: Hegel.....	573
Kapitoly XIII–XIV: Schopenhauer.....	581
Kapitola XV: Feuerbach.....	584
Kapitola XVI: Marx a Engels	585
Kapitola XVII: Kierkegaard	591
Kapitoly XXI–XXII: Nietzsche	596
Rejstřík.....	603